

Dato:

Høring - Prop. 57 L (2022-2023) Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), Stortingets utdannings- og forskningskomité

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon med over 10.600 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; Noen er artister eller musikere i det frie feltet, noen er utøvende musikere i et ensemble, i en kirke eller i et orkester.

Noen er pedagoger eller underviser i musikk eller andre kunstfag i grunnskolen, på vidaregåande skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Noen er låtskrivere eller komponister eller begge deler. Noen danser ballett eller moderne dans, noen jobber med lyd og lys eller gjør andre ting «bak scenen» og noen er scenografer, kostymedesignere eller musikkterapeuter.

Creo er tilfreds med at det i regjeringens forslag til ny opplæringslov tydelig fastslås at kulturskolen som skoleslag fortsatt skal hjemles i opplæringsloven, og at kulturskolen har fått et eget kapittel i loven. Dette er en anerkjennelse av kulturskolen som en viktig opplæringsinstitusjon og som en sentral aktør i norsk kunst- og kulturliv.

Men forslaget kan fremdeles forbedres, og vi foreslår derfor noen justeringer og tilføyelser til den foreslåtte lovteksten.

Til § 26-2 Formålet for kulturskolen:

I den foreslått lovteksten brukes begrepet «aktivitetar». Etter vårt syn er det et utilstrekkelig begrep for å beskrive kulturskolenes virksomhet. Kulturskolen driver først og fremst opplæring, på linje med andre skoleslag, og med høyt utdannede og svært kvalifiserte pedagoger. Å redusere det svært viktige arbeidet de kulturskoleansatte gjør til en aktivitet blir for oss som fagforening for denne gruppen helt feil. Vi kan ikke sterkt nok påpeke den sentrale posisjonen våre kulturskoler har og har hatt i norsk kunst- og kulturliv i flere tiår, en posisjon som ikke er oppnådd gjennom aktiviteter, men gjennom høyt spesialisert og kvalifisert undervisning, med en lang didaktisk og pedagogisk tradisjon som fundament. For å sitere fiolinisten Arve Tellefsen: «Kulturskolen er det viktigste som har skjedd i norsk kulturliv de siste 40 åra».

Vi vil også minne om formuleringen i Meld. St. 18 (2020–2021) der Stortinget sier at formålet til kulturskolen er "å gi eit undervisningstilbud av høg fagleg og pedagogisk kvalitet". I tillegg fastslo Stortinget i behandlingen av Meld. St. 18 (2020–2021) at kulturskolens visjon er "Kulturskole for alle". I dette ligger et omfattende ansvar i forhold til den brede porteføljen til landets kulturskoler, også de delene av kulturskolens virksomhet som kan betegnes som aktivitet. For å ivareta regjeringens ambisjon om at kulturskolen skal være både et opplæringstilbud og en kulturaktivitet ber vi derfor om at paragrafen formuleres slik:

• § 26-2 Formålet med kulturskolen

Kulturskolen skal leggje til rette for at barn og unge får opplæring samt moglegheit til å delta i ulike aktivitetar der dei kan oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstnariske uttrykk, i eit trygt og godt skolemiljø.

Til § 26-1 Kompetanse

I kulturskolene er det, som i skolen for øvrig, læreren og de øvrige ansatte som er den viktigste innsatsfaktoren. Dette må også gjenspeiles i lovverket. Creo ønsker derfor følgende formuleringer tatt inn i loven:

1. Kulturskolens ledelse

Kulturskolen skal ha en rektor som har ansvaret for kulturskolens virksomhet. Rektor skal ha pedagogisk og kunstfaglig høyere utdanning i ett eller flere av kulturskolens fag. Kommunen kan i særlige tilfeller gi midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet. Det kan knyttes vilkår til dispensasjonen.

2. Undervisningspersonalet

Det pedagogiske personalet skal som hovedregel ha faglig relevant høyere utdanning. Dette kravet kan fravikes dersom arbeidstakeren har tilsvarende realkompetanse.

Behovet for forskrift

Creo mener at det for å styrke kulturskolen i det samlede lovverket må det knyttes en mulighet for en forskrift i forbindelse med § 26-1. Dette for at det på et senere tidspunkt kan vedtas en forskrift for kulturskolen. Creo mener det i en slik forskrift til opplæringsloven bør reguleres krav til faglig nivå, kapasitet og nivået for egenbetalingen i kulturskolene. Vi foreslår derfor følgende tillegg:

- Departementet kan gi nærmere forskrift om rammeplan for kulturskolen».

Eventuelt kan dette reguleres i en egen paragraf.

Med vennlig hilsen

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur